

3563 ¹/₄ 52: 2. beh. af f. t. l. om ændr. af l. om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde. 3564

[Kjeldgaard Iversen.]

grunde tilstede, og overlader denne vurdering til den eneste, der er i stand til at vide det, nemlig nægteren selv.

Endvidere er ordene „andet statsarbejde“ foreslået erstattet med: „anden af staten anvist tjeneste“ for derved at gøre det muligt at anvise f. eks. deltagelse i internationalt hjælpearbejde.

Dette er yderligere underbygget i mit forslag til en ændret affattelse af § 1, stk. 2. Ændringsforslaget lyder:

„De nærmere bestemmelser vedrørende ordningen af sådan tjeneste, som kan omfatte deltagelse i internationalt humanitært hjælpearbejde i forbindelse med organisationer med sådant formål eller udførelse af ønskelige arbejdsmæssige opgaver her i landet, træffes af indenrigsministeren, der ligeledes er berettiget til at bestemme, at de pågældende kan deltage i undervisning og oplæring efter nærmere af ministeren fastsatte regler.“

Denne tjeneste, at deltage i internationalt humanitært hjælpearbejde, er noget, der falder sammen med militærnægteres tankegang, idet de er af den opfattelse, at man derigennem bedre kan gøre landet en tjeneste og skabe respekt for Danmarks navn. Der findes iøvrigt allerede flere organisationer her i landet, som organiserer sådant arbejde. Jeg kan nævne f. eks. „Mellempolke- ligt Samvirke“ og „Dansk Forening for international Civiltjeneste“. Disse organisationers arbejde er værdsat og anerkendt overalt i udlandet, og der er ingen tvivl om, at en indsats her fra Danmarks side vil være medvirkende til at skabe forståelse mellem landene.

I det sidste afsnit af § 1, stk. 2, foreslår vi, at ordet „skal“ erstattes af: „kan“, idet vi mener, at man opnår bedre resultater med undervisning ved at gøre denne frivillig i stedet for at gennemtvinge den.

Ændringsforslag nr. 5 foreslår en anden affattelse af § 5, stk. 1, hvorefter ministeren kan fastsætte tjenestetiden for civile værnepligtige. Dog kan tjenestetiden efter vor opfattelse ikke overskride den længde, som er givet af tjenestetiden i de militære værn. Denne tid omfatter den normale første indkaldelse plus ordinære genindkaldelser. Derimod mener vi ikke, at den ekstra tid, som kan foranlediges af udtagelse til værne-

pligtig befalingsmand, bør lægges til grund for militærnægternes tjenestetid. Uddannelsen til befalingsmand i militæret indebærer jo bl. a. højere løn og navnlig avancementsmuligheder, og noget tilsvarende kan jo ikke tænkes i forbindelse med civilt arbejde.

For nægttere, der først begærer sig overført efter at have aftjent værnepligten, men som ikke har haft de ordinære genindkaldelser, foreslår vi under ændringsforslag nr. 6, at den tilsvarende tjenestetid ved civilt arbejde bliver af „samme varighed“ i stedet for „et tidsrum af 3 måneder“. Ved gennemførelsen af de under nr. 5 og nr. 6 foreslåede ændringer bliver § 9 i loven, lige så vel som den ændrede affattelse i lovforslaget, overflødig, hvorfor vort ændringsforslag under nr. 9 går ud på, at § 9 bortfalder.

Ved de foreslåede ændringer har vi lagt vægt på, at der ud fra de givne forudsætninger gives så rimelige vilkår som muligt for de mennesker, som ikke ønsker at deltage i militære forberedelser, uden at der derigennem skabes grundlag for, at flere end de, der virkelig er imod militær-tjeneste, søger at frigøre sig derfra.

Endvidere har vi lagt vægt på at ændre loven således, at det arbejde eller den tjeneste, som disse mennesker sættes til — og det kan jo endelig godt blive et ikke ringe antal — bliver af en sådan art, at det kan komme ind under betegnelsen nyttigt, ja, ønskeligt, for derved at undgå det helt urimelige, at unge arbejdsdygtige og arbejdsvillige mennesker går og spilder deres tid på fuldstændigt formålsløse ting.

Men selvom disse ændringer bliver vedtaget, står der dog stadig det problem tilbage, om det kan forenes med demokratisk tankegang at tvinge befolkningen ind i forhold, som anses for uønskelige, selvom de af statsmagten opfattes som ønskelige eller endog nødvendige.

Demokrati indeholder bl. a. frihedsprincippet, ja, bygger i væsentlig grad på dette princip, og skal demokratiet bevares, må demokratiet selv tro på friheden og bygge sin lovgivning på dette princip.

Konsekvensen heraf må være, at man skrider til afskaffelsen af den tvungne værnepligt, og jeg må håbe, at dette snart må kunne vinde tilslutning i det høje ting.